

Тема: «Театр — мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сөйләм телен үстерү чарасы буларак»

Хөрмәтле эти-эниләр! Балагызның матур, ачык һәм бай итеп сөйләшүен телисезме? Моньң өчен театрға мөрәжәгать итү — иң нәтижәле ысулларның берсе.

Театрлаштырылган эшчәнлек — ул уен гына түгел, ә баланың сөйләмен, хәтерен һәм ижади сәләтен үстерүче көчле педагогик корал.

Театрның бала сөйләменә йогынтысы

1. **Сүз байлыгын арттыра.** Рольне башкарганда, бала яңа сүзләрне һәм гыйбарәләрне үзләштерә. Ул геройның хисләрен, уйларын татарча аңлатырга өйрәнә. Бу вакытта сүзләр автомат рәвештә истә кала, чөнки алар уен контекстында кулланыла.
2. **Сөйләмнең образлылыгын һәм эмоциональлеген үстерә.** Бала роль аша үзенең хисләрен белдерергә, тавышын, интонациясен үзгәртәргә өйрәнә. Бу аның сөйләмен матурлый һәм аңа индивидуальлек өсти. Бала геройларның кыюлыгын, шаянлыгын яки моңсулыгын күрсәтергә омтыла.
3. **Куркунны һәм оялуны жинәргә ярдәм итә.** Бала үзен башка кеше — әкият персонажы итеп тоя. Шуңа күрә ул кынорак була, үз фикерен кычкырып әйтүдән курыкмый. Бу аеруча оялчан балалар өчен бик мөһим.
4. **Ижади сәләтне һәм хыялны үстерә.** Бала образны тудыру өчен уйларга, фантазиясен эшкә жигәргә мәжбүр була. Ул мимика, хәрәкәтләр һәм интонация ярдәмендә образны ачарга өйрәнә.

Өйдә ничек ярдәм итеп була?

- **Бергәләп әкият уку.** Балагыз белән татарча әкият укыгыз. Төп геройлар турында сораулар бирегез: ул нинди? Ни өчен шулай эшләгән?
- **Кулдан ясалган театр.** Өйдә гади генә бармак театры ясагыз. Бармакларга кәгазьдән ясалган персонажларны кидертәп, бергәләп спектакль куегыз.
- **Рольләрне бүлешегез.** Бер-берегезгә рольләр бүлеп бирегез. Сөз — төлке, балагыз — куян. Диалоглар төзегез.
- **Татарча уеннар уйнагыз.** «Нишлисең?», «Кем нәрсә эшли?», «Боерык үтә» (Выполни команду) кебек уеннар ярдәмендә фигураларны ныгытыгыз.
- **Кунакка бару.** Мөмкинлек булса, балалар театрына яки курчак театрына барыгыз. Спектакльдән соң фикер алышу да бик файдалы.

Нәрсәләр истә тотарга кирәк?

- Баланы мәжбүр итмәгез. Уен теләк белән барсын.
- Хаталар яса да, баланы тәнкыйтләмәгез. Киресенчә, мактап, ярдәм итеп торыгыз.
- Иң мөһиме — уеннан ләззәт алу һәм бергәләп шатлану.

Театр — ул гаиләне берләштерүче дә, бала белән уртак тел табарга ярдәм итүче дә чара. Бергәләп уйнап, сөз балагызга татар теленең матурлыгын күрсәтәсез һәм аның сөйләм байлыгын арттырасыз.

Балаларыгыз белән бергәләп ижат итегез!

Тәрбияче Минлигареева О.П.